

S
ygn. akt:I C 327/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Hajduk
Protokolant:	Aleksandra Strumiłowska

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2023 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko A. G., B. G.

o zapłatę

oddala powództwo;

zasądza od powoda (...) z siedzibą w W. na rzecz pozwanych A. G. i B. G. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności wyroku, tytułem zastępstwa procesowego.

SSO Wojciech Hajduk

IC 327/23 UZASADNIENIE

Powód (...) w W. domagał się zasądzenia od pozwanych A. G. i B. G. kwoty 196701,48 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu. Uzasadnił, że pozwana pozwani w dniu 14.05.2021r. roku zawarli z powodem (...) Umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...) na kwotę 193.427,47zł. Pozwani nie wywiązali się ze spłat w związku z czym umowa została im wypowiedziana. Na roszczenie składają się

-niespłacony kapitał w kwocie: 183912,16 zł

-odsetki umowne w kwocie 10421,26 zł

- odsetki umowne za opóźnienie w kwocie: 2368,06 zł.

Pozwani mimo wezwań nie uregulowali zadłużenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 8.02.2023 sygn INc 18/23 uwzględniono żądanie.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani wniesli o oddalenie powództwa.

Zarzucili, że:

- osoby, które podpisały umowę ze strony banku oraz deklarację przystąpienia do ubezpieczenia w imieniu zakładu ubezpieczeń i powódki związanej z umową ubezpieczeniową nie były pracownikami powódki i nie miały umocowania do składania oświadczeń woli w imieniu powoda oraz zakładu ubezpieczeń, co powoduje nieważność umowy;

- osoby te nie posiadały umocowania do pośrednictwa ubezpieczeniowego i zawarcia umowy ubezpieczenia, osoba zawierająca umowę nie była pracownikiem powoda ani ubezpieczyciela i nie miały umocowania do zawarcia umowy określonego w art. 15 i art. 19 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń. Rodzi to nieważność ubezpieczenia. Ubezpieczenie było również warunkiem kredytu, zostało narzucone, tym samym nieważność ubezpieczenia rodzi nieważność umowy, ubezpieczenie było narzucone, bank pobrał składkę. Takie postanowienia umowne nie wiążą konsumentów i bezzasadnie zawiązały zadłużenie, a w efekcie nie było zadłużenia do wypowiedzenia umowy;

- z umowy kredytu nie wynika jaki był zakres ubezpieczenia na życie, nie wiadomo jakie świadczenia wiążą się z ubezpieczeniem, w jakich okolicznościach kredytobiorca mógłby z nich skorzystać. Ubezpieczenie narzucono pozwanym, nie było możliwości rezygnacji lub uzgodnienia indywidualnego kosztu. Nie wiadomo czy bank przekazał składkę zakładowi ubezpieczeń i zakwestionowali tę okoliczność;

-w umowie przewidziano nadmierne koszty, obciążono pozwanych rażąco wygórowaną prowizją i kosztami ubezpieczenia. Prowizja została narzucona, nie została indywidualnie uzgodniona. Nie jest rynkowa i gospodarczo uzasadniona, ani ekwiwalentna do wysokości kredytu, stanowi nieuczciwą praktykę w rozumieniu art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom).

Powoduje to nieważność umowy, zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych, koszty nie były indywidualnie negocjowane, naruszają dobre obyczaje.

Również naliczenie odsetek przez powoda jest nieprawidłowe z uwagi na strukturę raty. Odsetki zostały naliczone od całej kwoty zadłużenia w tym również prowizji za udzielenie kredytu oraz kosztu narzuconego ubezpieczenia. Jest to niedopuszczalne w świetle art. 5 pkt 12 w zw. z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

W przypadku niepodzielenia stanowiska co do nieważności umowy, należy uznać, że nie doszło do jej skutecznego wypowiedzenia. Pozwani nie mieli zadłużenia wskazanego w wezwaniu do zapłaty. Nie wiadomo jakie są składowe wyliczonej zaległości.

USTALENIA FAKTYCZNE

W dniu 14.05.2021r. powód (...) w W. i pozwani zawarli umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...) na kwotę 193.472,47zł na spłatę wcześniejszych zobowiązań kredytowych i cele konsumpcyjne, oprocentowanego zmienną stopą procentową „WIBOR 3M. Umowa została zawarta za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Spłata była rozłożona na 144 równych rat. (§1pkt1ppkt1,2,3a i 4 oraz §2pkt1ppkt1 umowy k-29v). W §1 pkt1ppkt 4 określono, że kredytobiorca zobowiązuje się spłacić kwotę udzielonego kredytu wymienioną w ust1, wraz należnymi umownymi odsetkami w 144 równych ratach [k-29v].

W §1 pkt9 ppkt2 i 3 umowy wskazano, że obowiązkowym zabezpieczeniem spłaty jest ubezpieczenie dla kredytobiorców kredytów gotówkowych udzielanych przez (...) pakiet NNW, utrata pracy i zwrot kosztów opłat eksploatacyjnych w związku z umową ubezpieczenia o numerze (...) zawartą z B. G. o numerze (...) (§1ppkt2 umowy) oraz zawartą z (...) o numerze (...) ((...) umowy) wraz z przelewem wierzytelności z umowy ubezpieczenia (cesji) na rzecz Banku oraz wskazaniem Banku jako uposażonego z tytułu ubezpieczenia. W dalszej części przewidziano możliwość rezygnacji z ubezpieczenia przy spełnieniu obowiązku poniesienia kosztów rezygnacji, dostarczenia innej umowy ubezpieczenia zawartej z innym (...), zawarcia umowy o przelew wierzytelności .. ((...)).

Pozwani przystąpili do ubezpieczenia, będącego produktem dodatkowym, w celu uzyskania obniżenia marży o kwotę 6.842,52zł (§2pkt1ppkt1 i pkt2 k-30 i 30v). W efekcie prowizję ustalono na kwotę 4.960,83zł (§1ust1pkt3a umowy

k-29v). W §2pkt3 wskazano, że lista produktów dodatkowych określona jest w „informacji o produktach dodatkowych wpływających na koszty kredytu” stanowiącym załącznik do umowy (k-30v, karta produktów ubezpieczenia dla kredytobiorców k-103-106). W §15pkt2 wskazano, że załącznikami do umowy w zakresie ubezpieczenia są min.: dokument ubezpieczenia potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia dla kredytobiorców kredytów gotówkowych..[..], Ogólne warunki ubezpieczenia dla kredytobiorców kredytów gotówkowych udzielanych przez (...) – pakiet NNW, utrata pracy i zwrot kosztów opłat eksploatacyjnych; dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym; Karta Produktu ubezpieczenia dla kredytobiorców kredytów gotówkowych udzielanych przez (...); Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną (...), dotyczący wykonywania czynności agencyjnych w imieniu lub na rzecz (...) SA (k-33v). Pozwani potwierdzili dalej zapoznanie się i otrzymanie tych dokumentów (§15pkt3 k-33v). Wniosek o ubezpieczenie został przyjęty, (...) wystawił Polisy nr. (...) i nr. (...) (polisy k-94-95 i 96-97, pełnomocnictwo (...) SA dla (...) k-93). Została podpisana przez umocowanego pracownika Dyrektora (...). Kredyt został uruchomiony. Pozwani realizowali spłaty rat do kwietnia 2022r. (historia rachunku kredytowego k-80-89 oraz 90-92;).

Pismem z dnia 8.07.2022r, doręczonym 13.07.2022r wezwano pozwanych do zapłaty zaległości informując jednocześnie min., że mogą złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia (pisma z 8.07.2022 k- 11-12 oraz 13-14; wydruk z aplikacji śledzenia przesyłek k-15i16). Pismem z dnia 17.08.2022r. doręczonym B. G. 23.08.2023r. wypowiedziano pozwanym umowę kredytu [wypowiedzenia k-21-22 i 23-24, dowód doręczenia dla B. G. k-25].

W ocenie powódki zaległości z tytułu kredytu wynoszą:

niespłacony kapitał w kwocie: 183912,16 zł

-odsetki umowne w kwocie 10421,26 zł

-odsetki umowne za opóźnienie w kwocie: 2368,06 zł.

Ustalenia faktyczne poczyniono w oparciu o powyższe dokumenty, pominięto dowód z przesłuchania pozwanych w charakterze strony wobec ich nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na rozprawie w dniu 9.08.2023r.

ROZWAŻANIA PRAWNE

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz.U.2017.1876 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz do zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Pozwani złożyli szereg zarzutów. Zakwestionowali ważność umowy z uwagi na brak umocowania pracowników banku do zawarcia umowy kredytu i umowy ubezpieczenia. Zarzucili abuzywność postanowień umownych w zakresie:

-narzucenia im zawarcia umowy ubezpieczenia,

-braku określenia w umowie zakresu ubezpieczenia, świadczeń z których mogli skorzystać i okoliczności które do tego uprawniały,

-braku informacji o przekazaniu przez bank składki ubezpieczenia ubezpieczycielowi,

-ustalenia nadmiernych kosztów

-sposobu naliczania odsetek w umowie w tym od prowizji i innych kosztów w tym kosztów nieważnej umowy ubezpieczenia, a tym samym błędnego wyliczenia wysokości raty.

Powyższe godziło to w sferę ekonomiczną pozwanych rażąco naruszało ich interesy jako konsumentów. Zarzucili również nieskuteczne wypowiedzenie umowy wobec braku zadłużenia, które nie wiadomo jak zostało wyliczone, jakie były jego składowe.

Odnosząc się kolejno do zarzutów należy stwierdzić, że została zawarta drogą elektroniczną. Środki kredytu zostały udostępnione, a pozwani do kwietnia 2022r spłacali raty. Udostępnienie środków przez bank jest wyrazem skutecznego zawarcia umowy (art. 60kc). Bank wykazał pełnomocnictwami umocowanie pracowników do reprezentowania banku w zakresie zawarcia umowy ubezpieczenia [pełnomocnictwa k-93]. W odniesieniu do umocowania pracowników banku do zawarcia umowy ubezpieczenia, to należy stwierdzić, że nie budzi ono wątpliwości. Bank miał upoważnienie od (...) do pośredniczenia w zawieraniu umów ubezpieczenia [pełnomocnictwo k-97]. O skutecznym zawarciu umowy świadczy wystawienie pozwanym polis ubezpieczenia, udostępnienie ogólnych warunków ubezpieczenia i karty produktu ubezpieczenia. Tym samym również zarzuty dotyczące braku informacji o zakresie ubezpieczenia, świadczeniach z których mogli skorzystać i okolicznościach które do tego uprawniały oraz nieprzekazaniu składki są całkowicie bezzasadne.

Na gruncie przepisów kodeksu cywilnego istotę klauzul niedozwolonych określa art. 385¹ § 1k.c., zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Pierwszy z zarzutów dotyczących abuzywności postanowień umownych odnosił się do wykorzystania silniejszej pozycji banku i przymuszenia pozwanych do zawarcia umowy ubezpieczenia w (...) SA. Zarzut jest bezzasadny. W §2 pkt12ppkt1 i §2pkt2ppkt1 umowy wskazano, że w razie przystąpienia do oferowanego przez bank ubezpieczenia prowizja banku określona w §1 ppkt3 umowy zostanie obniżona o kwotę 6.842,00zł. Wynika z tego wprost, że przystąpienie do ubezpieczenia uzgodniono indywidualnie, na wniosek pozwanych by obniżyć koszty kredytu, tym samym również wysokość prowizji została uzgodniona indywidualnie. Nie może być więc mowy o nadużyciu ze strony powodowej i naruszeniu interesów pozwanych jako konsumentów. Wysokość prowizji mieści się w zakresie przewidzianym przepisem art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, a biorąc pod uwagę wysokość kredytu nie jest wygórowana, nie można więc mówić o nieuczciwych praktykach w świetle art. 5 pkt 12 w zw. z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

Podobnie zarzuty dotyczące nieprzekazania składki, braku informacji o zakresie ubezpieczenia, warunkach wypłaty świadczenia są bezzasadne, wynikają z polis ubezpieczenia, ogólnych warunków ubezpieczenia oraz karty produktu ubezpieczenia. Należy podkreślić również, że zawarcie umowy ubezpieczenia nie było warunkiem zawarcia umowy kredytu, lecz wynikiem indywidualnej decyzji pozwanych. Mogli samodzielnie zawrzeć taką umowę i dostarczyć bankowi co wynika wprost z §1pkt9ppkt2 a,b,c,d,e umowy.

Z tej przyczyny nie można mówić o abuzywności tych postanowień w rozumieniu art. 385¹ §1c, zostały indywidualnie uzgodnione i wiążą strony.

Zarzut dotyczący niedopuszczalności naliczania odsetek od kosztów (składki ubezpieczenia, prowizji banku) jest uzasadniony. Należy go rozpatrywać nie w aspekcie abuzywności z art. 385¹ kc (rażącego naruszenia interesów i sprzeczności z dobrymi obyczajami) lecz przez pryzmat sprzeczności z przepisami ustawy. W szczególności z treści art. art. 5 pkt 7 i 12 w zw. z art. 25ust 1 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim. W art. 5pkt12 ustawy o kredycie konsumencki zdefiniowano rzeczywistą roczną stopę oprocentowania jako całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. Całkowitą kwotę kredytu określono w art. 5pkt7 jako maksymalną kwota wszystkich środków pieniężnych nieobjmujących kredytowanych kosztów kredytu, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt ... [..]. Już z porównania powyższych definicji wynika, że oprocentowanie kredytu nie może obejmować kredytowanych

kosztów. Również z art. 25 ust1 pkt1 ustawy o kredycie konsumenckim wynika, że przy ustalaniu rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania uwzględnia się całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, z wyłączeniem opłat z tytułu niewykonania swoich zobowiązań wynikających z umowy o kredyt oraz opłat innych niż cena nabycia towaru lub usługi, które konsument jest zobowiązany ponieść bez względu na sposób finansowania tego nabycia ...[.]. Ponadto z brzmienia art. art. 69 prawa bankowego należy wnioskować o wyłączeniu prowizji banku z środków podlegających oprocentowaniu. W świetle tego przepisu obowiązkiem kredytobiorcy jest zwrot kwoty kredytu z odsetkami oraz zapłata prowizji [art. 69 pr.b. przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu]. Tym samym naliczenie przez powoda odsetek od kosztów prowizji i ubezpieczenia było bezzasadne. Powoduje to w oczywisty sposób niewłaściwe wyliczenie wysokości raty, a tym samym niewłaściwe ustalenie rzeczywistej wysokości zadłużenia. Na podstawie materiału dowodowego nie można ustalić jaka jest jego wysokość. Powoduje to nieskuteczność wypowiedzenia umowy kredytu. Ponadto bank nie wykazał doręczenia wypowiedzenia pozwanemu A. G.. Dołączono jedynie dowód doręczenia pozwanej B. G..

Z powyższych przyczyn wypowiedzenie umowy należy uznać za bezskuteczne.

Żądanie pozwu obejmowało zasądzenie długu z tytułu rozwiązanej umowy na skutek jej wypowiedzenia. Przy tak ukształtowanej podstawie faktycznej pozwu, gdy poczynione ustalenia nie dają podstaw do uznania skutecznego rozwiązania umowy, niedopuszczalne jest zasądzenie kwoty zaległych rat (wysokość zadłużenia ratalnego też nie została wykazana). Stanowiłoby to wyjście ponad podstawę faktyczną pozwu, którą sąd jest związany.

W świetle powyższego na wobec niespełnienia przesłanek z art. 75 ust 1 prawa bankowego w zw. z art. 75c prawa bankowego w pkt 1 wyroku powództwo oddalono, w pkt 2 zasądzone od powoda na rzecz pozwanej kwotę 5.400zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego [wg minimalnej stawki].